

DEEL 3 Wat te doen bij ...?

Weet jij wat te doen bij een stroomonderbreking?

ACHTERGRONDINFO

Een **stroomonderbreking** kan je voor een lange of kortere periode in het donker zetten. Wanneer de elektriciteit plots (onverwacht) uitvalt omwille van een technisch (of ander) probleem spreken we van een **black-out**. Als de elektriciteitsbevoorrading tijdelijk onderbroken wordt, is dat een afschakeling of **brown-out**. Bij een **stroomschaarste** heeft een land op een bepaald moment meer energie nodig dan er beschikbaar is om de behoeften te dekken. Op dat moment kan de afschakelingsprocedure (het afschakelplan) worden toegepast om een volledige black-out te voorkomen.

Het afschakelplan wordt enkel toegepast door de regering bij extreme nood, en indien alle andere maatregelen om het aanbod te verhogen en de vermindering van het verbruik niet voldoen. Het is verstandig om zuinig met energie en stroom om te gaan om stroomschaarste te voorkomen. Bovendien is dat beter voor het milieu, al wordt op dat element in dit lessenpakket niet specifiek ingegaan. Het kan desgewenst door de leerkracht wel benoemd of benadrukt worden.

LESDOELEN

- > De leerlingen denken na over hun elektriciteitsverbruik.
- > De leerlingen beseffen dat wij elke dag elektriciteit nodig hebben.
- > De leerlingen zien in dat onze elektriciteit ergens vandaan komt en dat er een tekort of een technische storing kan zijn.
- > De leerlingen weten wat ze kunnen doen tijdens een stroomonderbreking.

MATERIAAL

- > [quizblad](#) (bijlage 1)
- > vellen papier voor posters, tekenmateriaal

LESVERLOOP

1) Instap

Vraag elk kind iets uit te beelden wat hij graag doet. Hij mag daarbij niet praten of geluiden maken. De andere kinderen raden wat dat is. Schrijf op het bord de activiteit en deel die in twee kolommen in (zonder dat aan de kinderen te zeggen). Eén kolom voor activiteiten waarvoor je stroom nodig hebt en één kolom voor activiteiten waarvoor je geen stroom nodig hebt. Laat de kinderen tot slot raden waarom je die indeling hebt gemaakt. Geef eventueel hints door vragen te stellen als: 'Wanneer kun je deze dingen doen (wijs naar kolom met activiteiten waar stroom voor nodig is)?'

2) Kern

De kinderen noteren in duo's waarvoor zichzelf (en hun gezin) elke dag stroom gebruiken. Help ze eventueel op weg door te zeggen dat ze de dag kunnen overlopen: van opstaan, naar school gaan tot naar bed gaan. Noteer op het bord wat de kinderen benoemd hebben en turf hoe vaak het genoemd wordt. Enkele dingen zouden zeker genoemd moeten worden, zoals verlichting (lampen), telefoneren, koelkast/diepvries, radio/tv/internet.

Denk nu samen na over welke impact een stroomuitval zou hebben. Laat ze hierbij ook wat verder denken dan hun eigen situatie, bv. aan de problemen die hun ouders tegenkomen als ze naar het werk gaan: verkeerslichten en straatlampen die niet werken (dus gevaarlijk op de weg!), verstoord treinverkeer, storing van telefoonverkeer ... Vraag hen ook welke mensen het erg moeilijk kunnen hebben als er geen stroom is? Bv. mensen die slecht ter been zijn, mensen die hoog wonen en die (bv. met een baby) een lift moeten nemen, mensen die om medische redenen stroom nodig hebben (om medische apparatuur te bedienen). Laat dezelfde duo's nu één situatie kiezen waarvoor ze een oplossing bedenken bij stroomuitval. Noteer ook die ideeën.

3) Verwerking

Maak teams of werk in duo's om de [quiz](#) (bijlage 1) te spelen. Je kunt het blad uitdelen en de duo's laten overleggen, en daarna de vragen klassikaal bespreken. Of je leest de vragen eerst voor en laat de leerlingen bij de antwoorden hun handen opsteken.

Oplossing: 1. a / 2. c / 3. d / 4. c / 5. c / 6. c / 7. b / 8. a / 9. d

STROOMQUIZ

Naam:

- 1. Er is een tekort aan stroom. Door zuinig te zijn met elektriciteit help ik mee om een stroomonderbreking te voorkomen.**
 - a) Waar
 - b) Niet waar
- 2. Wat is een knijpkat?**
 - a) Een kattenluikje in de deur, waardoor de kat er tussenuit kan knijpen.
 - b) Een luid alarm dat afgaat als de stroom uitvalt.
 - c) Een zaklamp die gaat branden door erin te knijpen.
 - d) Een balletje in de vorm van een kat om in te knijpen.
- 3. Wat is verstandig om te doen als het buiten koud is?**
 - a) De verwarming op het allerhoogst te zetten.
 - b) Lekker buiten gaan spelen, daar word je warm van.
 - c) Onder een dekentje op de sofa gaan liggen, daar word je warm van.
 - d) Een warme trui aantrekken.
- 4. Waarmee verbruik je stroom zonder dat je het merkt?**
 - a) De radio de hele dag laten aanstaan.
 - b) Als je verbinding maakt met internet.
 - c) Apparaten die op stand-by staan, dus die net niet helemaal uitgeschakeld zijn.
 - d) Als je lang onder de warme douche blijft staan.
- 5. Als ik een ruimte verlaat, dan bespaar ik stroom als ik ...**
 - a) ... naar buiten kruip op handen en voeten.
 - b) ... de deur stilletjes open en dicht doe.
 - c) ... alle lampen en apparaten uitschakel.
 - d) ... alle lampen aanlaat, want lampen aandoen kost veel stroom.
- 6. Bij een stroomstoring maak ik het best licht met ...**
 - a) kaarsen
 - b) theelichtjes
 - c) een zaklamp
- 7. Een stroomstoring is altijd onverwacht.**
 - a) Waar
 - b) Niet waar
- 8. Welke zin is juist?**
 - a) Bij een stroomstoring let ik op straat extra goed op.
 - b) Bij een stroomstoring moet je altijd al het eten uit de diepvries weggooien.
 - c) Bij een stroomstoring moet je altijd binnen blijven.
 - d) Bij een stroomstoring hebben vooral kinderen het moeilijk.
Zij kunnen immers niet meer naar tv kijken.
- 9. Als een stroomstoring voorbij is, ...**
 - a) ... gaat het licht vanzelf weer aan.
 - b) ... klinkt er uit de stoppenkast een alarm.
 - c) ... zet ik alle apparaten meteen weer aan.
 - d) ... wacht ik een beetje voor ik alle elektrische apparaten opnieuw inschakel. Zo voorkom ik een nieuwe storing.

